

R.D. Iacobi Marchantii Vitis Florigera

Marchantius, Jacobus

Coloniae Agrippinae, 1661

36. In Festo S. Annæ, tripart. Beatam me dicent omnes generationes, quia
fecit mihi magna qui potens est. Luc. 1.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-56381](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-56381)

gam quid terrenum quam caeleste petiisse videntur, & tamen à Domino reprehenduntur. An non ergo illi magis sunt reprehensio obnoxij, qui non nisi terrenis & vanis inhiant? An non illis potior iure dicendum est, *Nescitis quid petatis?*

Ceterum, licet reprehendat appetit Dominus Iacobum & Ioannem, non tamen exacerbatur, sed invitatur ad certamen, ut post illud cogitent de corona & premio. Dicit enim: *Potestis bibere calicem, quem ego bibiturus sum?* Quasi dicat, interprete S. Chrysostomo: *Vos de honoribus & coronis mecum agitis: ego vero de beatitudine atque salute dissero. Non pramiorum hoc tempus est, nec illa gloria mea modo apparebit, sed calicis & periculis temporis praesens est.* Rursus idem est, ac si dicat: Si participes esse vultis gloriae & throni, oportet per sanguinem & heroicam virtutem ascendere. Ad seculum Salomonis non est nisi ascensus purpureus. Ad templum honoris non est ingressus nisi per templum virtutis. Vobis ergo prius cogitandum de morte & sanguine, quam de hac Throni mei sessione & possessione. Audi S. Basil. Seleucum orat. 24. *Si leprosus curacionem querit, virtutem aut Dominus exoro, volo, mundare. Si mortuum è tumulo resurgere necesse est, potestatem expropto, Lazare veni foras. Si vacua orbitatem gemis, secundum fidem vestram fiat vobis. Quod si thronum vero quis petat, & sedere ad dextram affectat, tunc quid potest curio? dispicio, nisi pro pietate sudoris testes repositos, nam eorum merces est in meo versari consilio.* Ita ille. Advertit quoque S. Chrysostomus, non dici à Domino: *Potestis mortem obire? Potestis sanguinem fundere?* Sed dicit: *Potestis bibere calicem, quem ego bibiturus sum? Potestis baptismo, quo ego baptizor, baptizari?* Hoc enim modo hortatur & allicit, ut ipsa cum eo communicatione laborum promptiores redderentur. Sed vide, quem calicem, quemque baptismum proponit ambientibus Ecclesia gubernaculum, & inter ceteros primatum: *Profusionem sanguinis sui baptismum nominat.* (inquit Origenes hom. 6. in lib. Iudic.) *Baptisma eminentius illo quod per aquam datur. Pauci immaculatum illum usque ad exitum vite servavit: hoc vero baptismum baptizatus ultra peccare non potest. Per baptismum illud peccata praeterita purgantur; per ipsum etiam futura perimuntur. Ibi peccata dimissa sunt, hic exclusa.* Haec Origenes.

Muli te- mere di- cunt; Pos- sum su. Huius porro interrogationi Domini, an possint calicem bibere, & baptismum baptizari eodem quo ipse, respondent audacter, *Possumus*, Multi putant, sicut temere & ambitiose honorem petierant, similiter temere & ambitiose respondisse, *Possumus*, nec satis percepisse quã arduum foret & magnum quod spondebant, ac ignorasse quantum ille calix angoris importaret, quo propinquante Christus ipse angitur. mirum in modum. Vnde hic locum habere potest illud Petri Blefensis Epist. 14. *Nihil ambitio invenit dissimile, adeoque est quadam simia charitatis. Charitas enim patiens est pro aeterna, am-*
Tomus 11.

bicio omnia parata est pati pro eaducti. Charitas omnia suffert pro veritate, ambitio pro vanitate. Viraque omnia credit, omnia sperat, sed longe dissimili modo, hac ad gloriam huius vitae, illa ad gloriam sine fine. Haec ille. Videntur ergo hi Apostoli ex ambitione velle bibere, quod bibendum erat ex charitate. Certè hoc praesumptio est, & filij Zebadæ, si per vires vestras putatis vos posse hunc calicem ebi-
Ioan. 11.
Matt. 26
Psal. 77.

*Attamen, Calicem bibetis, sedera autem ad dextram vel sinistram, non est meum dare vobis. Non hoc mihi commissum est, ut id domem quia petitis, aut quia cognati mei estis iustus sum munerem declarator possitis in certaminibus, & ideo non potentibus simpliciter largiri debeo, nec per injuriam certantium omnium ad duos solos honores tradere, inquit S. Cyrillus Alexand. 16. Theaur. c. 5. Similiter ait Caesarius Nazianzeni Frater Dialog. 7. hac de re agens: *Non est meum dare, at nequa Parvis mei, simpliciter potentibus; siquidem obicere & adulteri, & aut imperans, & quovis flagitiosus, si potant, motum sessuri essent. Non est nostrum dare temere, & depravare quod iustum est. Iusti enim iudicis est, unicuique pro dignitate meritis tribuere, non negligere laborantes, ac ignavis aliquid largiri. Si ergo thronos amatis, nolite ignorare certamina. Haec Caesarius. Bibit ergo Iacobus calicem, & primus quidem, ideo adeptus est throni sessionem.**

Conemur & nos bibere calicem Domini pro modulo nostro. Unicuique enim Dominus, sicut ad mensus est crucem, ita mensus est calicem. Atque cum eius gratia illum bibere possumus, quia nobiscum ipse bibens tollit amaritudinem, confert suavitatem. Bibamus ergo in eius confortio, & cum Apostolis dicamus fortiter: *Possumus bibere.* Possumus equidem, non nostris mixti viribus, sed postumus in eo, qui nos confortat. Quod si animosè cum eo biberimus, amici effecti, throni quodq; & gloriae eius efficiemur tandem participes.

IN FESTO S. ANNE.

Beati am me dicent omnes generationes, quia fecit mihi magna qui potens est. Eug. 1.

Leet. 45.
triparti-
ta.
PARS I.
De steri-

Consideratione digna est sententia à Sapiente pronuntiata: *in tribus beneplacitum est spiritui sagij. S. meo, qua sunt probata coram Deo & hominibus: Anna & Concordia fratrum, & amor proximorum, & vir & Iacobim. mulier sibi bene consentientes. Prima & principalis Eccl. 35.*
virtus

Charitas reperiri debet in triplici hominum genere.

1. Inter fratres.

Gen. 43.

2. Inter proximios.

3. Inter conjuges.

virtus, Dei & hominum gratiam concilians, est Charitas, que maximè reperiri debet in triplici genere hominum. *Primò* quidem inter fratres, & consanguineos omnes, qui etiam ab Hebræis fratres solent vocari: jucundum certè habitare fratres in unum, ita ut nulla inter eos æmulatione vel averfio gliscat, sicut inter Ioseph & fratres. Lubrica res est concordia fratrum & consanguineorum; facillè labitur & læditur. Idè cum fratres suos Ioseph ex Ægypto mitteret, dicit: *Nolite irasci in via. Secundo* inter proximios, hoc est inter eos qui in eadem domo, vel collegio, vel vicinia agant, qui officio, vel negotio, vel arte conjuncti sunt: horum omnium debet esse concordia, tamquam vinculum colligans. Sed vel invidia, vel superbia itrepens, frequenter cernitur stragem in animis horum edere, & vinculum charitatis lædere. *Tertiò* inter virum & uxorem concordia commendatur quam maximè: hi enim & habitatione, & thoro, & mensa, ac omni re ita sunt conjuncti, ut censentur una persona politica. Si ergo concordēs sint, iunctam ducent vitam & sanctam; si discordēs, molestant & Satanicam. Hi debent esse velut partes ejusdem rotæ, ut quò una vertitur & gyratur, volvatur & rota. Debent quoque esse velut duo in eodem jugo boves, trahentes eundem curram ad eundem scopum æternæ salutis. Hinc & conjuges dicti sunt. Beata igitur illa domus, in qua ejusdem sunt voluntatis conjuges in obsequio Dei, in ejus præceptis ambulantes, unum spirantes, unum sperantes, unum querentes; non claudicantes, aut deviantes, prout contingit quandoque animalibus sub eodem jugo in diversa trahentibus; id enim faciunt cum ruina currus & sui.

Gen. 18.
Luc. 1.

Tales jugo sancto copulati fuere Abraham & Sara, non solum Deo, sed & pauperibus & peregrinis uno animo fervientes, sibi que mutuo obsequentes. Tales fuere Zachariæ & Elisabeth, de quibus dicitur: *Erant ambo justi coram Domino, incedentes in omnibus mandatis & justificationibus.* Erant justi non solum exteriori specie coram mundo, ut multis contingit: sed verè interiori in anima justi erant & pii coram ipso Deo. Incedebantque concordia voluntate in eodem sancto jugo per semitas mandatorum Dei: præceptaque divina adimplebant, non solum ex parte, sed integro omnia omninò; scientes quod *quis in uno assensit, factus est omnium vici.*

Gen. 21.
Exod. 21.
Isa. 56.

Tales quoque fuere Joachim & Anna, de quibus & illud possumus verè dicere: *Erant ambo justi coram Domino*, vacantes orationibus, jejunijs, elemosynis, divinam in moribus adimplere studentes voluntatem pari consensu. Propterea quæ possidebant, in tres partes diviserant, unam pauperibus, alteram templo, tertiam usui domestico conferentes. Obeatum par conjugum! O beata domus, ubi talis in obsequio divino reperta est concordia, & in domestico regimine; quam nulla vel verborum

diffensio unquam elisit, aut turbare fecit! O quam infelix domus, ubi vel uxori virum, vel vir uxorem ad peccatum perducit: ubi regnat aliqua iniquitas, & alter alteri fit naufragium, aut ruinæ occasio: ubi dissensio & discordia sese immiscet, zelotypia, vel alia passio prava. *Nonne unus fecit, & residuum spiritus ejus est*, inquit Dominus. Quasi dicat: Nonne unus Deus primus fecit virum & mulierem, Adam & Evam? Nonne ex se spiritum halitumque vitalem produxit, cujus unam quasi partem dedit Adæ, reliquam dedit Evæ? igitur: cum non solum sint formati ex eodem corpore, sed etiam ex eodem halitu vitali, debent eodem spiritu perpetuo confocari, eodem affectu sese diligere. Tali enim formatione voluit Deus indicare non solum conjunctionem carnis, sed & spiritus, dilectionemque; eis ingenerare. Quandoquidem mulier non fit solum *os de ossibus, caro de carne*, sed etiam spiritus de spiritu, sive reliquæ spiritus Adæ; Procul ergo divortia, procul discordia & jurgia, per que dividitur spiritus à Deo eis inspiratus: Non est mulier digna conjugio, que est digna virgo, ait S. Ambrosius. Addit ibidem quoque apud Malachiam Dominus: *Custodite ergo, & viri spiritum vestrum*, hoc est uxorem, quæ est residuum vel dimidium spiritus vestri: custodite amorem & affectum quem illi debetis, participes ejusdem spiritus divini & humani. Vxor verò ferviat viro, reddatque obsequium & dilectionem in timore Dei.

Malachia.

Epist.

Sed ut ad Joachim & Annam revertamur, licet justis forent, & concordia conjugali beati, omniaque eis prospere succederent: hoc tamè lugebat, hocque eos non nihil affligebat, quòd prole carerent, quæ finis est & fructus conjugij. Nam & cum proli desiderium nature insitum sit, ad ejus obtinendum quædam ratione hominem in hæc de suo, illius quoque carentiam lugebat Abraham piæ quæramoniæ apud Deum: *Vernaculus ecce meus erit hæres meus.* Lugebat & Ezechias: *Generatio mea ablata est à me; ipse scilicet proli est præcisus mihi, dum in flore ætatis ad tumulum propero.*

Gen. 15.

Isa. 54.

Hoc etiam advertendum est quòd in veteri Testamento, in quo erat promissio fecunditatis, quodammodò vertebatur opprobrio sterilitatis & infirmitatis: Existimabant enim à Deo abjectos esse qui fructu carebant conjugij, cum scriptum foret: *Non erit apud te sterilis utriusque sexus.* Econtra novi Testamenti tempore scriptum est: *Non dicat Emmechus, Ego lignum aridum.* Hac dicit Dominus: *Sic custodierim fœdus meum, dabo eis locum in domo mea, & nomen melius à filiis & filiabus, nomen sempiternum quod non peribit.*

Sterilitas olim erat opprobrium.

Deut. 7.

Exod. 21.

Isa. 56.

Interim hanc sterilitatem in Annæ & Joachim conjugio permittere voluit Deus varijs de causis.

Deus conjugum Anna & Joachim voluit esse sterile.

Primò, quidem, non vult electos suos omnimodam nancisci felicitatem in hoc sæculo, ne adhaerescant affectu rebus sæculi, aut ne superbia elati obliviscantur Dei sui. Propterea Pfaltes describens felici-

felicitem nonnullorum, prolibus, opibus, aliisque bonis omnibus secundum animi sui vota abundantiam subdit: *Beatum dixerunt populum, cui hoc sunt.* Ipse vero hanc sententiam ab illis nimis temere & precipitanter pronunciatam temperans, dicit: *Beatus populus, cuius est Dominus Deus eius.*

Vinum purum & forte quibusdam nocet, quia debilis sunt cerebri, eisque ideo vertiginem inducit. Quid igitur remedium? Non nihil aquæ admisceri solet, ut temperata sit potio & salubrior. Sic Deus, ne nimia prosperitas quosdam vertiginoso spiritu pleat, eosque nimis elevans dejiciat & allidat, miscet ad versa prosperis; sic fit, ut non incidant in illam querelam: *Quia elevans assistit me* Amaritudine respicit sua vicia hujus sæculi, ut ad superna oculos elevare faciat, sua viatque afflictio quasi calcar ad recurrendum ad bonorum omnium largitorem & afflictorum Consolatorem. Sic Anna & Ioachim ferventibus orationibus instabant in sua hac afflictione & sterilitate.

Secundo, ideo voluit eos aliquo tempore affligi Dominus, ut postmodum tanto amplius gaudium de prole perciperent. Nam magis desiderata majorem adducunt postea voluptatem. Proinde proles orta Abraham & Sara sterili Isaac vocatur, hoc est *Risus & Gaudium*. Similiter is qui dicitur erat

Benoni à matre patente, id est, Filius doloris meo; à Patre Benjamin nuncupatur, id est, Filius dextera & gaudii. Sic Moyses eduxit dicitur mel de petra; at tamen nonnihil aqua erat: sed mel dicitur, quia mellis insular sapiebat post adeo diurnam afflictionem, ut interpretantur SS. Patres. Sic denique Tobias lactior fuit de visu, & Job de opibus & faminate tot votis expetita, superata jam & eliminata omni adversitate. Potuit ergo Anna præ gaudio canticum depromere novum prole jam concepta; & idem decantare, quod sua postmodum filia: *Beati tam me dicent omnes generationes; quia fecit mihi magnus, qui potens est.*

Tertio, & hoc addendum, quod proles è sterilibus prognata, cum non tam ex carnis concupiscentia, quam ex divina gratia oriantur, sanctitate solent excellere, utpote à Deo speciali beneficio donatae. Dei autem opera præstantiora sunt, quam quæ natura producit. Sic vinum in nuptiis procreatum, præstantius fuit vino quod è vite naturaliter productum erat. Hinc etiam in Scriptura Sacra eminentes fuisse Isaac, Ioseph, Sampson, Samuel, Joannes, qui ex sterilibus procreati sunt. Ac in novo Testamento multi sanctitate excelluerunt, similiter orti à matribus infecundis, & parentum precibus impetrati. Patet in Nicolao Episcopo, S. Nicolao Tolentino, S. Stanislao, S. Ramoldo, S. Alberto Carmelita, S. Ludovico Rege, S. Remigio, & aliis.

Notabile omnino est, quod de duobus Conjugibus Barcinonensibus legimus. Cum annos octo egissent sine prole, pro ea obtinenda voto domi concepto, & in Ecclesia renovato, sacrum solem-

ne celebrandum curarunt in honorem duodecim Apostolorum, accensis duodecim cereis cum nomine unius Apostoli ad singulos cereos. Audit Deus & Apostoli vota precantur; nam spacio tredecim annorum sequentium duodecim proles genuere, octo masculos, feminas quatuor, quorum singulis unius Apostoli nomen indiderunt. Et licet diu supervixerint, nullam ultra prolem susceperunt. Singuli deinde post parentum mortem filii, circa festum Apostoli, cuius nomen gerebant, obierunt. Extrat memoria hujus rei Romæ in templo S. Salvatoris de Lauro.

Quarto, voluit Deus, ut Ioachim & Anna post longam viginti annorum sterilitatem miraculo prolem impetrarent; ut sic per minus miraculum ad miraculorum omnium maximum via sterneretur. Incarnationem Christi, nativitatemque ex Virgine, quis nescit summum esse omnium miraculorum? Ad illud omnia antiquitus disponebat Deus; ad Christum omnia respiciebant, semen electum ex Patriarchis oriundum. Voluit ergo, ut antea sterilis pareret, & hoc miraculum præcurreret; donec illud adveniret totis sæculis inauditum & sub sole novum, quod non sterilis sed Virgo Deum pareret & hominem. Ita docet S. Damascenus, & alii Patres.

Orat. 2. donat. Virg.

Dicendum igitur, non sine multis providentiæ rationibus Deum voluisse, ut Anna steriliis fructum suum benedictum Orbi daret, coelitus impetrata benedictione miraculose. De qua sic loquitur S. Chrysostomus Orat. de Annunciat. *sterilitatē] Natura errorum Dominus potest corrigere, membra mortua ad vitam vitalem revocare, præcipere natura, ut liberos dignas sterilitatem removere, senescentem stipulam ad viridem formam reducere, terram infecundam statim efficere manipulorum matrem. Hoc divina virtutis opus est non insolitum. Hoc elucescit non solum in S. Anna, sed etiam in Sara & Rebecca, ac aliis Patriarcharum uxoribus.*

Pars II. Cum levi- Cum levi- tis filia sit Deus sit Deus sic loquitur S. Chrysostomus Orat. de Annunciat. sterilitatē] Natura errorum Dominus potest corrigere, membra mortua ad vitam vitalem revocare, præcipere natura, ut liberos dignas sterilitatem removere, senescentem stipulam ad viridem formam reducere, terram infecundam statim efficere manipulorum matrem. Hoc divina virtutis opus est non insolitum. Hoc elucescit non solum in S. Anna, sed etiam in Sara & Rebecca, ac aliis Patriarcharum uxoribus.

Quapropter Hebræi dixerunt, Deum sibi referre quatuor claves naturæ. Primo, *Clavem pluvia, ut eam emittat ex thesauris suis prolibito. A. reservat per se Dominus thesaurum suum optimum, caelum, pluvia, ut tribuat pluviam terra tua in tempore suo.* Secundo, *Clavem sepulchrorum, id est resurrectionis. A. Sepulchrorum tumulos vestros, & educam vos de sepulchris choram vestris, populus meus, & scietis, quia ego Dominus.* Tertio, *Clavem alimentis; ipse enim est Promiscandus, qui in Cellaris suis condit alimenta & omnia necessaria; & illa, quando vult, aperit; & de illis, quæ vult, depromit. Aperi tu manum tuam, & imple omne animal benedictione.* Quarto, *Clavem vitæ, id est, generationis & fecunditatis. Hinc in sacris Literis dicitur Deus, Vultum aperire, vel claudere; non enim fortunæ aut casui id adscribendum, sed benedictioni Dei.*

Deus 4. Claves sibi reservat per se Dominus thesaurum suum optimum, caelum, pluvia, ut tribuat pluviam terra tua in tempore suo. Secundo, Clavem sepulchrorum, id est resurrectionis. A. Sepulchrorum tumulos vestros, & educam vos de sepulchris choram vestris, populus meus, & scietis, quia ego Dominus. Alimodus, qui in Cellaris suis condit alimenta & omnia necessaria; & illa, quando vult, aperit; & de illis, quæ vult, depromit. Aperi tu manum tuam, & imple omne animal benedictione. Quarto, Clavem vitæ, id est, generationis & fecunditatis. Hinc in sacris Literis dicitur Deus, Vultum aperire, vel claudere; non enim fortunæ aut casui id adscribendum, sed benedictioni Dei.

Hæc igitur benedictionis clave erga S. Annam usus est Dominus, conjugium iustorum precibus

& piis operibus hoc impetrantibus. Imò & triplici alia dicta clave summa cum benedictione usus cen-
setur, dum ex Anna dedit nobis Mariam, per quam abundavit *Pluvia voluntaria*, quam *segregavit Deus hereditati sue*, Imberque serotinus & maturus terræ nostræ in secundæ datus est. An non hic *Clavis pluvia*? Per eam quoque panis vivus de celo descendit, qui famem omnem tolletet validè grassantem in regione nostra longinqua. An non igitur cernitur & hic *Clavis alimonia*? Denique, populus Dei velut in tumultis & sepulchris agebat, & dicebat: *Auiterius ossa nostra, & spes nostra perit*, & *abstissimus*. Sed per Mariam ex Anna ortam, spes revixit, aperti sunt tumuli tenebrosi, effulsit vita per Messiam reddenda. Ergo & hic *Clavis sepulchrorum*.

Exech. 37. *Et abstissimus*. Sed per Mariam ex Anna ortam, spes revixit, aperti sunt tumuli tenebrosi, effulsit vita per Messiam reddenda. Ergo & hic *Clavis sepulchrorum*.

Conceptio B.M.V. ab Angelis Ioachimo nuntiata.

Nunciatur itaque Conceptio Mariæ, futura origo omnium bonorum; Ioachimo, inquam, Patri nunciatur ab Angelo, sicut & conceptio Ioannis nunciata fuit Zachariæ ab eodem celestii nuncio. Hic fuit Gabriel Angelus, qui cooperatus est mysteriis, quæ ad mysterium primarium Incarnationis prævidè ordinabantur. Sed Zacharias incredulus fuit, aut tardus, ad credendum verbis Angeli, idèd ei poena infligitur, & tarditate loquendi multatur. Non revixit, & tarditate loquendi multatur. Non fuit incredulus Ioachim apparenti sibi Angelo, sed cum fide & gaudio suscepit celestis nuncium, tot votis & precibus iam diu expectatum. Neque solum de prole concipienda instructus fuit, sed etiam de ejus futura qualitate & nomine. Si enim nomen Isaac revelavit Angelus, quia futurus erat Typus Salvatoris; si & nomen Ioannis non tacuit Gabriel, quia nomen erat Præcursoris: quanto magis cœlitus indicari conveniebat nomen illud cœlestis, quod post nomen Issy est nomen super omne nomen? My-
sterio plenum erat nomen proli indendum Maria, ergo Angelico primùm ore prænunciandum erat. Sic & nomina Parentum ejus non sine mystero sunt. Nam, interprete S. Damasceno, *Anna* gratiam significat, seu misericordiam; *Ioachim* verò, id est, *Dominus firmabit seu suscitabit*. Hoc igitur duplici nomine significabatur eos parturos filiam; per quam Dominus misericordiam suscitaret, & gratiam confirmaret, ait S. Damasc.

Gen. 17.

lib. 4. folio 4. 17.

INC. 2.

Cete & nomen Annæ, nomen est benedictionis, nomen post IESVM & MARIAM scriptum in libro vitæ. In S. Scriptura mulieres tres ultra hanc MARIÆ Matrem legimus hoc nomine insignitas, quæ omnes Dei benedictionem specialem participarunt. Sic Anna vocabatur Tobia mater, quam merito felicem pronunciamus hac beata prole. Est & altera Anna in novo Testamento, vidua illius sanctitate, non descendens à Templo, oratione & jejuniis continuò instans. Et hæc igitur felix planè & Spiritu Sancto repleta, per hoc beata, quod Salvatore omnium amplecti potuerit, & divinas in ejus præsentatione ad Templum cum Simeone

laudes decantare. Est & tertia ævo antiquior mater Samuëlis Prophætæ, celeberrima & beata tali fructu post prolixam sterilitatem. Sed hæc omnes benedictione, gratia & gloria superat Anna nostra, quæ Mater Matris Dei cœlitus electa Officium istud ad quod eligitur, ut proximè cooperetur tamquam Avia Incarnationi & Nativitati Filii Dei, sublimem gratiam ei à Deo datam fati indicat & evincit. Quæ Reginam Patriarcharum & Prophetarum, Reginam Virginum & Electorum omnium erat paritura, immò & Reginam Angelorum cœlestiumque omnium spirituum, non potuit non cœlestium donorum copia adimpleri. Potuitque merito concordivoce cum Maria canere: *Beata me dicent omnes generationes; quia feci mihi magna, qui potens est*.

Lut.

Ea propter viri & mulieres in conjugio, Virgines in celibatu & voto, Sanctimoniales in claustris, Sacerdotes Dei in templo, & pii quilibet in gradu suo ejus laudes decantant, & cumque beatam pronunciant. Hinc & Oratoria & Altaria, & Sodalitia in ejus honorem magno fervore erigunt, specialique ejus patrocinio se subijciunt multa Cœnobita multique Ordines Religiosi, tam virorum, quam mulierum. Hodierno ergo de latandum nobis est, rememorantibus quomodo Anna sterilis peperit MARIAM, & in illa, seu per illam, omnes electos. Beatam illam merito pronunciamus & dicimus:

Salve Parens Sanctissima,
Sacro beata conjuge,
Sacratores Filios,
Nepote Sacratissimo.

S. Damascenus Orat. 2. de Nativ. Mariæ, introducit S. Annam invitantem antiquas Matres iidem steriles, imò & omnes Matres fecunditate donatas, ad sibi congratulandum & congaudentium. Sic enim dicit: *Meresd Anna, divino spiritu plena lato animo personat:*

1. Congaudete mecum, quia promissionis germen ex sterili ventre peperit, ac benedictionis fructum uberibus meis, ut operari, nutrio. Sterilitatis inestitiam exui, ac latam fecunditatem vestem indui.
2. Congaudete mecum Anna, Phenenna adversaria, quæ novum hoc inopinatumque miraculum in me gestum, suo concelebrat exemplo.
3. Exulset Sara senili gaudio gestiens, meumque aliis sterilitate conceptum præfigurans.
4. Concinnavi simul steriles & infecunda, visitationem meam admirabili modo cœlitus factam.
5. Dicant Matres omnes fecunditate prædita: Benedictus qui orantibus quod optabant, largitus est, & fecunditatem sterili dedit filicissimum germen Virginis, quæ Mater Dei est, cujus ventris calum est.

Itud

Istud est Canticum quoddam breve S. Anne, quinque velut versibus resonans: sive quoddam sacrum est Psalterium & Cithara, quinque consonans chordis, pijs animis sonora. Vnde & nos consonam vocem offeramus, & eitotidem versibus cum S. Damasceno loc. cit. respondeamus:

- 1. O quam beata somus Dauid, ex qua prodisti, & Vener, in quo Deus sanctificationis arcans, hoc est, eam, à qua ipse sine semine concepitus est, fabricavit.
- 2. Verè beata es, ac ter beata, que Mariam beatissimam peperisti, ex qua Christus vita flos exiit: cuius Virginis & gloriosus fuit ortus & partus mundo sublimior.
- 3. O beatissima femina, tibi gratulamur, quia omnium nostrum spem dirigitur concessam, hoc est promissionis sortum peperisti. Beata re vera es, & benedictus fructus ventris tui.
- 4. Pterum lingua te & germen tuum magnificat: ac sermo omnis laus te & partum tuum prædicat.
- 5. Dignum est laudare eam, que dirinum oraculum accepit, & ealem nobis fructum edidit, ex quo proditit Aulus Iesus.

Adjiciamus hic, nonnullos existimare Ioachim & Annam, par beatorum conjugum, absque libidine voluptateque effrenata Deiparam genuisse, eo modo quo primi parentes, si non peccassent, filios in paradiso terrestri procreassent. Ita asserit Petrus Galatinus l. 7. c. 8. de arcan. Huic conforme est, quod in Revelat. S. Brigittæ legimus lib. 1. cap. 6. Filius meus (inquit Virgo Sanctissima) conjugium Patris mei & Matris tantis castitate conjuncti, ut non reperiretur in me castius conjugium. Ex charitate divina, & ex verbo Angeli nunciantis conveniunt carne, non ex concupiscentia aliqua voluptatis. Item refert Dionysius Carthus. lib. de laud. Virg. art. 6. Hic consonat, quod à multis Theologis asseritur, Virginem Deiparam non solidam conceptam sine peccato originah, sed etiam in illa extinctum fuisse à conceptione somitem peccati, sive concupiscentiam carnis, que & lex membrorum, & languor nature, tyrannusque carnis nuncupatur. An decebat, ut parvus ille languor afficeret illam, que paritura erat salutis Auctorem? An decebat, ut lex carnis in ea carne aliquid haberet imperii ex qua Spiritus Sancti opere Christus erat producendus? An a quom erat, ut Tyrannus ille peccati Femem, in illa aliquid juris sibi vindicaret, que erat velut Terra Sacerdotalis ab omni tributo libera, Mater scilicet futura Ieremi Sacerdotis & Regis? Quapropter hic dicere possit pius Virginit cultor: Venite & viderite opera Domini, qua posuit prodigia super terram auferens bella usque ad finem terra. Admirabile plane, feminam ex viro concipi & femina, nec peccato originis, nec peccati fomite infici, ut nulla rebellio esse possit, aut carnis, aut animi. Qua est ista terra, inquit Richardus Victorinus, de qua bella omnia inferentur, nisi illa, de qua

idem Propheta: Veritas de terra orta est? De hac terra omnis pugna tollitur, in hac pax plena reparatur. In ceteris magnificum habetur, quod à vitis non possit expugnari: in Virgine mirificum, quod à vitis non potest vel in modico impugnari.

Sed quaeritur, an S. Anna ultra Deiparam aliquas proles habuerit, vel etiam alium maritum præter Ioachim? Respondeo vulgatam opinionem asserere S. Annam tres viros, totidemque filias habuisse, ex singulis singulas. Ita docere nonnulli ex antiquis: Hinc ille verus antiquus apud Germanem:

Anna tribus nupsit, Ioachim, Cleopha, Salomeque:
 Ex quibus ipsa viris peperit tres Anna Marias.
 Quas dixerit Ioseph, Alphaus, Zebedeusque,
 Prima Iesum: Iacobum, Ioseph, cum Simone, inditam.

Alteri dat Iacobum dat tercia, datque Ioannem.
 Ita que hæc opinio dicit Annam primum nupsisse Ioachim, deinde Cleopha, tandem Salome. Ex Ioachim Deiparam suscepisse, ex Cleopha Mariam dictam Cleopha, ex Salome Mariam dictam Salome Virgo Deipara Iosepho est tradita. Maria Cleophae Alpha, Maria Salome Zebedeæ. Christus fuit Filius Virginis Maria Cleophae peperit Iacobum Minorem, Iosephum Iustum, Simonem & Iudam: Maria Salomes genuit Iacobum Majorem & Ioannem Evangelistam. Ita S. Antonin. 1. p. hist. Petrus de Natalibus, Geslon de Nativit. Virg. Ludolphus de vita Christi cap. 5. Eekius ser. de S. Anna. Petrus de Tutor. Carthus. Glossa Ord. ad Gal. 1. Sed hanc opinionem plerique non recipiunt. Vnde Cardinalis Baronius in Apparatu ad Annales sic hæc de re scribit: Virgini an fuisse Annam, nec post sterilitatem ex voto conceptam, repromissione obtentam, Iosephamque in senectute filiam, alius novissime parvus, tam veteres, quam recentiores Ori hebrei Patres sunt professi. Ita cum illo alii, ut Canisius, Suarez, Lippomanus & alij nunc passim.

Certe Deiparæ Virginitas dignitas postulare videtur, ut esset unigenita, qua miro modo post sterilitatem in lucem erat edita: sic unigenitus fuit Isaac in veteri Testamento, unigenitus Baptista in novo. Deinde, quis dicat sanctissimam feminam, divino munere fecundatam post longam sterilitatem, non fuisse tali filia, tali que viro contentam? Duobus adhuc viris nupsisse ultra Ioachimum, sapere videtur nonnullis incontinentiam. Virginitas, non est solitum in eadem familia ejusdem nominis plures proles habere. Quare ergo Anna tres filias Mariæ nomine nuncupasset? Adde, quod jam Anna senior foret, cum peperit Mariam ex Ioachim, post scilicet vigesimum annum sterilitatis in matrimonio: deoque non est verisimile, duplex rursus matrimonium ab ea initum: Aut certe dicendum esset mox Ioachimum fuisse mortuum, & statim postea alterum adhuc ejus virum, que omnia gratis dicuntur, nullo certo ex Scripturis aut historiis funda-

PARS III. An præter Deiparam Anna n-lias proles habuerit.

Prima opinio Affirmatis

Alteri opinio negans.

Gen. 47.

Isal. 45.

l. 2. de E-manuele p. 1. c. 29. Co. 31.

LUC. 8.

fundamento. Credimus ergo potius, Annam Virginis Matrem, si prius Ioachim emortuus fuerit, permansisse viduam, sicut & Anna illa, quæ in templo sedula & perseverans viduitatem piam coluit, ad annos usque octuaginta quatuor: aut sicut Iudith, quæ mortuo Manasse viro suo secundas refugit nuptias, in superioribus domus suæ feligens orationem & conclave, in quo Deo vacaret, gerens cilicium super lumbos suos, & jejunans omnibus diebus præter festa domus Israël. Hæc sanè nunc apud doctiores receptior est opinio.

Interim nec alteram contemnendam existimamus, cum ex S. Scriptura, aut certa historia, vel auctoritate non possit falsitatis convinci. Quod autem videatur quibusdam incontinentiæ nota in triplici matrimonio, audi quod pro hac re responsum fuisse legimus in vita Virginis sanctitate celebris Coletæ Reformatricis Clanillarum.

Cum B. Coleta Reformationem suam inchoaret, spiritu divino plena, ferventer invocabat Sanctos, ut sibi adiutorio hac in re forent; invocabat autem præsertim eos, qui virginitatem coluissent. Ad S. Annam eo nomine vix unquam confugiebat, quod tres habuisse legatur maritos. At quodam die dum oraret, apparuit ei S. Anna insigni ornatu decorata, dicens secum totam sobolem suam, tres scilicet filias, cum suis prolibus. E quibus prima Virgo Deipara dulcissimum Filium IESUM manu ducebat. Altera Maria Iacobi secum ducebat quatuor illustres filios, Iacobum Minorem, Simonem, Iudam, & Ioseph Iustum. Tertia Maria Salome habebat secum Iacobum Maiorem, & Joannem Evangelistam. Tunc autem dixit virgini Coletæ beatissima Anna: *Etsi mihi ego tribus nupsim viris, tamen Triumphans & Militans Ecclesia ex mea progenie maximas est aucta ornamentis.* Post hanc apparitionem, Coleta singularem devotionem concepit erga S. Annam. Et ut huic apparitioni gratam se ostenderet, in suis Monasteriis templa in ejus honorem construxit, præclarumque sacellum in Bisontienſi Monasterio, quod ei Pontifex primùm contulerat, S. Annæ dedicavit. Ita habetur in vita ejus cap. 21. apud Suriium. 6. Martii.

Quicquid igitur sit hac de re, scimus S. Annam non fuisse ingrati Domino, postquam ejus beneficio enixa est talem plantam, quæ cælum & terram suis fructibus & floribus erat decoratura. Vnde sicut concepit divino miraculo, ita & eam Domino consecravit speciali voto, sicut Anna altera olim Samuelem. Vnde idem potuit dicere, quod ipsa: *Pro puero isto oravi, & dedit mihi Dominus petitionem meam, idcirco commodavi eum Domino cunctis diebus.* Quia ergo Domino fuerat consecrata Maria à parentibus, triennis in templo est præsentata Sacerdotibus, tamquam munus gratissimum Deo trino. Licet enim proles possent redimi à parentibus: non tamen obligabantur ad id parentes: sed erant loca & Cellula: circa templum, in quibus poterant habitare usque ad nubilem ætatem; ubi etiã

Anna vidua debebat. Et in his annos undecim egit MARIA, in summa contemplatione, ubi & ministerio Angelorum cibum accepisse nonnulli tradunt ex S. Hieronymo & Bonaventura.

Hinc collige, posse vivere parentes proles suas Deo & Sanctis: Nec ita obligari possunt proles, ut resiliere non valeant; requiritur enim consensus earum, dum ad ætatem adultam pergerint. Cum autem Virgo beatissima, S. Annæ proles, specialis prerogative munere præventa fuerit, ita ut usu rationis perfecto uteretur à tenera ætate; vel, ut aliqui dicunt etiam in utero matris suæ Annæ: ex tunc potuit voto confirmare sanctum propositum matris suæ, & voto perfecto virginittatis se ipsam Deo consecrare. De hac re latius dicemus, cum de Præsentatione Mariæ agemus.

Hoc solum hic obiter notamus, non facile parentes debere vota multiplicare pro prolibus recens natis. Inter rusticanos passim est reperire mulierculas multiplicibus votis operatas ratione prolium. Vident enim peregrinationes varias pro incolumitate infantium suorum, dum ægritudine aliqua affici eos vident: ac postmodum eas non adimplent, ut tardè post multos annos id faciunt, non sine conscientie detrimento. Deberent attendere illud: *Si voveris, nec moreris reddere; displicet enim Deo stultis & infidelis promissio.*

Illud interim monemus, exemplo S. Annæ Deo gratum esse, quod matres mox à conceptu & partu fructum suum Deo offerant, ut ab illo benedictionem jam ab utero percipere valeat, ad matris & prolis sanctificationem. Sic S. Monica filium obtulerat Deo ex utero. Mater quoque Bernardi obtulerat Bernardum & fratres ejus, De quo fuscè alibi dixi.

Impetire, Domine Iesu, intercessionem S. Annæ. Conclutur tuæ Sacerdotibus zelum & pietatem Virginitatibus castimoniam, Maritatis concordiam. Pueris benedictionem, omnibus fidelibus conversationem sanctam: ut omnis ætas, omnis ordo, omnis sexus te benedicat per MARIAM & ANNAM, per quas ad nostram voluisti humanam progeniem descendere. Fac igitur, ut earum meritis & intercessione nos quoque ad numerum electorum tuorum pertingere valeamus, & è progenie tua celestis recenſeris de numero scilicet eorum, quibus dedisti filios Dei fieri, qui non ex sanguinibus, nec ex voluntate carnis, nec ex voluntate viri, sed ex Deo nati sunt, ut æternam te cum illis glorificare valeamus.

IN FESTO S. DOMINICI

4. Augusti.

O Domine, ego servus tuus, ego servus tuus, & filius ancillæ tuæ, Psal. 115.

PARS I.

NOs omnes sumus servi Dei, ejus sigillo & Quomodo caractere, hoc est divinitatis ejus imagine S. Dominici signati; tamquam specialiter ad eum spectantes, nunc & ejus

S. Anna prolem suam voto consecrat Deo. 1. Reg. 1.

Ecclesiæ.

7. Candi. Myfl. 11. 8. loc. 10. prop. 3. & 2.

10. 11.